

Stat, ikke kunde skaffe tilveie det, som man krævede som en Art Udfoldning af en staaende Hær, og tillige Midlerne til at kunne udvide en saadan Hær i Krigstid til en tilstrækkelig Hær for et lille Land. Have vi besejret det, have vi overvundet denne Mangel? Nei, den ligger dybt i vor hele nuværende Militairforsætning; den kan paa den Veie, man har betragt og betræder, ikke besejres uden at komme til Udgifter, som Staten ikke kan bære. Det er en Nødvendighed at komme til et andet System. Den ærede Minister har sagt: Der fandtes under Krigen ingen øvede Regnskabsførere og ingen øvede Intendanturbetjente, men jeg spørger: Kan et lille Land i Fredstid holde et tilstrækkeligt Antal lønede Intendanturbetjente og øvede Regnskabsførere, for paa en hensigtsmæssig Maade at forsyne en Hær i Krigstid, der udvikler sig pludseligt til 8 à 9. Gange det Dobbelt af det Mandstab, som er tilstede under Vaaben i Fredstid? Dette er en fuldkommen Umulighed, og vilde være en Feil, om man forsøgte derpaa. En Feil af en dobbelt Art, først, fordi det vilde forvoldé en urimelig Sum af Udgifter, og dernæst, fordi det vilde skabe en Mængde af Lediggangere, idet man ikke kunde beskæftige disse Mænd i Fredstid paa en hensigtsmæssig Maade. Men behøves det? Det behøves ikke; thi der er Intet lettere end i alle Retninger af denne Art at skabe et godt Krigsreserve-system. I alle de Retninger, hvor Stoffet findes udviklet i Forveien, og hvor de i det privat borgerlige Liv erhvervede Indsigter ved Instructioner, ved Anvisninger kunne overføres paa den lidt afvigende militaire Forvaltnings Sphære, der er det let med en Udskrivning som vor at tilveiebringe et godt Krigsreserve-system. Den største Deel af alle de unge Mennesker, som vore op ved Forvaltning, ved Regnskabsføring, som Contoirbetjente paa Handelscontoirer etc., kan med en ringe Ovelse og en god Instruction gjøres stikede til at beklæde saadanne Poster med Dygtighed i Krigstid. Have vi faaet et saadant Krigsreserve-system? Er det gaaet ud af de Erfaringer, vi have haft? Nei, det er stadigt blevet modstaaet. Den ærede Minister sagde, at, da han overtog Forvaltningen, sølte han godt Banfællighederne, der

vare forbundne med at opretholde et godt Regnskabsvæsen i Krigsaarene efter de Normer, som da bestode, men at det vilde have været uoverkommeligt at tage fat paa nogen Forandring dengang; skulde det være skeet, sagde han, saa skulde det være skeet ved Krigens Udbrud. Men Ingen kan bedre end den ærede Krigsminister, som ved Krigens Udbrud var i Spidsen for Intendanturen, vide, hvor umuligt det var ved „Krigens Udbrud“ at gjøre dette. Derimod var det Dieblif gunstigt til at gjøre det — jeg udtaler det ikke som nogen Bebreidelse, men kun for Kjendsgjerningens Skyld, — da den ærede Minister overtog Forvaltningen. Man havde erkjendt Manglerne, og man havde allerede begyndt at fore Regnskabsvæsenet ind paa den eneste Veie, som under Begivenheder af den Art kunde føre til heldige Resultater. Der var blevet skabt, forberedt og indledet, ja, endog allerede brugt Inspectorater; der var blevet forefret Resvuer, Gjennemsyn paa Stedet, af Officerer i Forbindelse med Intendanturbetjente, som paa enhver Tid, og hyppigt, gjentagne Gange, skulde kunne undersøge hele Troppemassens Tilstand saavel med Hensyn til Forsyning som til Regnskabsvæsenet. Institutet eksisterede; men det eksisterede endnu i sin Naahed, thi Ingen af den Art Indretninger kan gaae strax. Det var blevet erkjendt, at ved en saa bevægelig Anstalt, som en Hær er i Krigstid, der maatte et Regnskabsvæsen, som sluttede sig til Kvartalsaarsregnskabs Afslæggelse blive umuligt og brydes i stykker. Det var blevet erkjendt, at et nyt og bedre Regnskabsvæsen kun kunde bygges paa den, saa at sige, daglige løbende Liquidation med enhver enkelt Mand igjennem Skyldbøgerne og paa fuldstændige Lister over tilstedeværende og ikke tilstedeværende Mandstab til de forskjellige Tider i de forskjellige Troppedeelinger. Var der med dette Materiale taget alvorligt fat paa Sagen i de Maaned, der laae imellem den Tid, da Ministerstiftet i November 1848 indtraadte, og inden Krigen brød løs igen, og havde Inspectoratet stadigt været i Virksomhed, maatte der kunne have været gjort store Fremskridt, og det var det eneste Dieblif, i hvilket disse Fremskridt kunde have været gjorte.